

**8e jaargang
nr. 10
juni 1984**

de keuvelaar

autobedrijf **H** **A** v.d. hoek en alting

openderweg 6~8.
tel. 05946~9142.

opende

gespecialiseerd
in mercedes

onderdelen: alle merken

diverse occasions

motorrevisie

banden, accu's, uitlaten
speciale prijzen

UITGAVE: VERENIGING PLAATSELIJK BELANG TE OPENDE

Eindredactie:

Poul Delhaas, Hetsmastraat 9, 9865 BL Opende.
tel. 05946-9850.

van de redactie

De achtste jaargang van de dorpskrant De Keuvelaar zit erop. In dit nummer, de 10e, staat weer een groot aantal artikelen met een grote verscheidenheid aan onderwerpen. Voor velen breekt binnenkort de vakantie aan. Hoe het na die vakanties met onze dorpskrant verder gaat, is op dit moment nog niet bekend.

In het 8e nummer hebben mijn vrouw en ik reeds meegedeeld dat wij met het werk voor De Keuvelaar willen stoppen. Inmiddels heb-

ben ook Tinie Janac en Emmy Morren die wens te kennen gegeven, zodat het redactie-team aardig wordt uitgedund. Het zal u natuurlijk duidelijk zijn, wil De Keuvelaar kunnen blijven bestaan, er nieuwe mensen moeten komen die het werk voortzetten.

Diegenen die menen dat zij een steentje daartoe kunnen bijdragen, in welke vorm dan ook, worden verzocht contact op te nemen met de secretaris van de Vereniging Plaatselijk Belang, de heer J.M. van der Harst, tel. 9153.

De redactie wenst u een prettige en vooral zonnige vakantie toe.

Poul Delhaas.

Plaatselijk Belang

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergaderde op 22 mei en op 26 juni.

Vereniging Plaatselijk Belang

Aantal leden $371 + 292 = 663$. Het bestuur hoopt dit jaar een ledenwerfactie te houden.

De Keuvelaar

Aantal abonnees 396 in Opende + 144 in 58 plaatsen buiten Opende = 540. Aan het einde van de zevende jaargang waren er $384 + 145$ (in 54 pl.) = 529 abonnees.

Volkstuinjes

Het bestuur heeft B. en W. gevraagd in aanmerking te mogen komen voor het huren van een stuk grond.

Dorpsfilm 1963

Het bestuur zal van de oorspronkelijke film nog een videoband, maar van een ander systeem, laten maken. Dit kan ook betaald worden uit het "spaarpotje".

Sportdag, 6 juni

Zie verslag elders in dit nummer.

Kolonieweg, kruisingen

De aansluiting van de Drachtsterweg op de Kolonieweg zal in 1984 en die van de Openderweg op de Kolonieweg in 1985 verbeterd worden. Bij de andere aansluitingen komen waarschuwborden.

Stratenkorfbal, 9 juni

Zie het verslag elders in dit nummer.

Horeca-ondernemers

In de Ledenvergadering is de concurrentie voor hen van het te stichten Multifunctionele Gebouw ter sprake gebracht. De Voorbereidingsgroep voor dit gebouw heeft met de horeca-ondernemers vergaderd. Afgesproken is dat er met hen overlegd zal worden als het gebouw tot stand kan komen.

Lichtpunten

Het bestuur heeft een lijstje met negen gewenste lichtpunten (Zuiderweg, Scheiding, Postdijk, Kaleweg) aan B. en W. gezonden.

Bewegwijzering van de Vereniging

De vergunningen tot het plaatsen van de borden zijn aangevraagd. De schriftelijke vergunningen zijn er bij het schrijven van dit stukje nog niet, wel mondelinge toezeggin-

folkert nobach

loonbedrijf

tel. 05946-9495

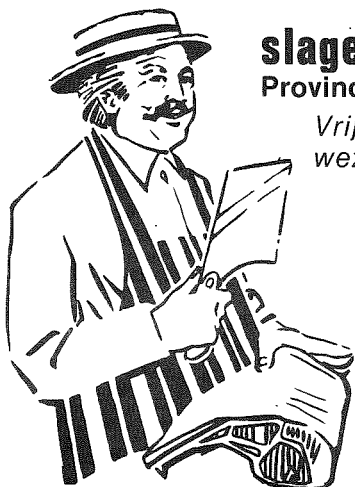
Voor alle werkzaamheden:

**o.a. SPUITEN en KRAANWERK
MAAIEN - PERSEN en INKUILEN**

Goed en niet duur!!!

Vraag vrijblijvend inlichtingen.

Provincialeweg 101 _____ 9865 AD Opende

slagerij HELMUS tel. 05946-9917

Provincialeweg 54 - 9864 PE Kornhorn

Vrijdagsmiddags van 1 tot 5 uur zijn wij aanwezig in het Aktiviteitscentrum van Opende

- * **ZET DE BARBEQUE MAAR BUITEN**
- * Gespecialiseerd in gemarineerd vlees/
- * of pikant gekruid vlees
- * **Voor de vakantie kunt u uw vlees laten**
- * **inblikken bij de VAKMAN SLAGER!**

* *Dagverse aanbiedingen:*

**maandagmorgen
VERSE WORST**
1000 gr. **7,90**

**dinsdagmorgen
gepaneerde
SCHNITZEL**
100 gr. **99 ct.**

**woensdag
GEMENGD
GEHAKT**
zonder kleurstof
1000 gr. **6,98**

**donderdag
KUIKENBOUT**
1000 gr. **5,98**

gen.

De borden worden op 7 plaatsen gezet, n.l. 1. Scheiding, bij de Leidijk, 2. Drachtsterweg, bij de Scheiding, 3. Provincialeweg, bij de Westerdwarsreed, 4. Provincialeweg, bij de Oude Dijk, 5. Centrum van het Oost, bij gebouw Eben-ha-Ezer, 6. Centrum in het West, bij het Gymnastiekgebouw, 7. Kolonieweg, bij Opendeweg.

Monument op de graven

Het bestuur heeft de heer J. van Kammen, timmerman-aannemer, opdracht gegeven het monument te herstellen vóór 4 mei 1985.

Zeskamp 1984

Op 1 september in Lutjegast.

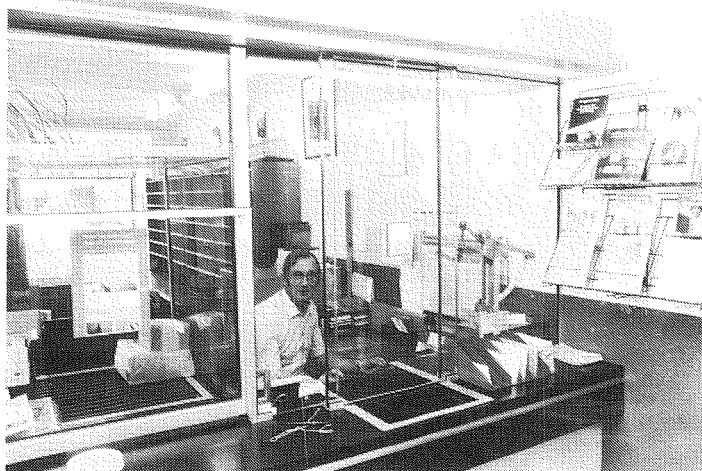
Culturele Raad

Muziekavond (drumbands, Crescendo) 10 nov. Zangavonden: 10 okt. 1984, 6 febr. 1985.

Activiteitenkalender: Gemeentesecretarie, afd. Interne Zaken, tel. 2233.

*Postkantoorhouder
Piet Drost alleen
's middags nog in
Opende.*

Postkantoor Opende voortaan alleen 's middags geopend

De openingsuren van het postkantoor in Opende ondergaan met ingang van 2 juli a.s. een belangrijke inkrimping. Per die datum zult u er alleen maar 's middags meer terecht kunnen en wel van 14.30 tot 17.30 uur.

In het kader van de bezuinigingen, een kreet die langzamerhand al als gewoon in de oren klinkt, houdt kantoorhouder P. Drost 's morgens zitting in Lutjegast en 's middags in Opende.

PDs.

dorps- vernieuwing

In deze laatste Keuvelaar voor de zomervakantie wil de Dorpsvernieuwingcommissie u nog kort over enkele zaken informeren. De vorige Keuvelaars bevatten uitgebreide artikelen met de nodige achtergrondinformatie over de dorpsvernieuwing. Zo langzamerhand wordt er steeds meer zichtbaar van het oplossen van de in 1981 vastgestelde knelpunten. Bijvoorbeeld de verbetering van de woonomgeving, aanleg van riolering, de bibliobus ook 's avonds in het dorp. Het zijn

onderwerpen waarover veel en vaak langdurig is vergaderd in de commissie en waarover regelmatig overleg is gevoerd met de dorpsbewoners.

Men vraagt zich wel eens af, waar al dat gepraat goed voor is. Maar het is een goede zaak, dat het vele vergaderen uiteindelijk ook tot uitvoerbare voorstellen leidt. Ook worden wel eens oplossingen gerealiseerd, die men voor zichzelf als minder wenselijk beschouwt of op details liever anders had gezien. Maar over het geheel genomen kunnen we toch stellen, dat langzaam maar zeker een aantal knelpunten is weggewerkt. Daarnaast zijn voor verschillende onder-

Doe in 1984 goede (bank)zaken
met de Spaar en Voorschotbank

zelfstandig bankiershuis
« degelijk en betrouwbaar »
Balanstotaal f 116.000.000,-

Spaar en Voorschotbank

Torenplein 7, 9231 CG Surhuisterveen, telef. informatie 05124-1925

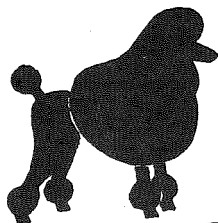
hondentrimsalon „it skânske”

mijntje kloosterman. voor vakkundig

Gedipl. Dibevo specialiste.
Schansweg 8,
Ureterp/Frieschepalen.

Bij viaduct:
"de scheiding"

tel. 05125-1955

wassen,
knippen,
trimmen en scheren
van alle rassen.
speciaal: oor-
tand-
voetverzorging.

werpen voorstellen in voorbereiding. We denken dan bijvoorbeeld aan een buurtbus, verbetering van de accommodatie voor sport, sociaal-culturele activiteiten en de gezondheidszorg, de realisering van een opbaar-ruimte e.d.

Op enkele onderwerpen willen wij nu nog afzonderlijk ingaan.

Provincialeweg Opende-Oost

In de vorige Keuvelaar is aangekondigd, dat de Dorpsvernieuwingscommissie de aanwonenden van de Provincialeweg in Opende-Oost zou informeren over de plannen van Gedeputeerde Staten voor dit gedeelte van de Provincialeweg. Zoals gemeld wil de provincie hier overgaan tot een vorm van herinrichting van de weg en de aanleg van voetpaden, maar fietspaden achterwege laten.

Op 23 mei j.l. is in het Vrijzinnig Gebouw een informatie-avond over dit plan gehouden. De avond is bezocht door zo'n 30% van de hoofdbewoners.

Over het algemeen waren de bezoekers van deze avond in negatieve zin verrast door het plan van Gedeputeerde Staten geen fietspaden in de dorpskern aan te leggen. De bewoners vinden, dat de aanleg van fietspaden voor de fietsers de meest veilige oplossing betekent. Men is dan ook in principe bereid daarvoor de benodigde grond aan te bieden. De bereidheid om medewerking te verlenen aan de aanleg van de fietspaden is groot. Hoewel men aan de aanleg van fietspaden de voorkeur blijft geven, is men ook van mening dat er overal en niet slechts gedeeltelijk voetpaden langs de weg moeten komen, wanneer de fietspaden niet realiseerbaar blijken.

Wanneer het provinciaal bestuur uiteindelijk toch tot herinrichting i.p.v. de aanleg van fietspaden besluit, dan moet dit plan wel zo snel mogelijk (nog in 1985) worden uitgevoerd, is het standpunt van de bezoekers van de informatie-avond.

De Dorpsvernieuwingscommissie heeft de standpunten van de bewoners inmiddels ter kennis gebracht van het College van Burgemeester en Wethouders. Het College zal nu het provinciaal bestuur informeren.

Drachtsterweg, Kolonieweg

De Vereniging Plaatselijk Belang heeft het

gemeentebestuur in 1982 gevraagd de kruispunten van de Kolonieweg veiliger te maken. De Dienst Gemeentewerken heeft nu een advies opgesteld en daarbij ook de Drachtsterweg betrokken.

Gemeentewerken stelt in grote lijnen het volgende voor:

- De driehoeksaansluitingen van de Kolonieweg met de Opendeweg en de Drachtsterweg veranderen in T-splitsingen;
- De zogenaamde bochtstralen van de wegen die de Kolonieweg kruisen verkleinen en alle kruispunten aanduiden als gevaarlijke kruispunten;
- De voorrangssituatie van de Drachtsterweg t.o.v. de kruisende straten en wegen zowel buiten als binnen de bebouwde kom op te heffen.

Wat de voorrangssituatie van de Drachtsterweg binnen de bebouwde kom betreft heeft de Dorpsvernieuwingscommissie al eerder gesteld, dat deze zou kunnen vervallen. De Drachtsterweg heeft daar de functie van dorpsstraat en is als zodanig bij de verbetering van de woonomgeving beschouwd.

Wat de Drachtsterweg buiten de bebouwde kom betreft heeft de commissie nog geen definitief standpunt ingenomen. Op zich kan de commissie zich voorstellen, dat het laten vervallen van de voorrangssituatie past bij de huidige functie van de Drachtsterweg. Aan de andere kant vreest de commissie, dat de kruisingen met de Poelbuurt, de Bossingel en de Julianabuurt er daardoor onveiliger op worden. De verandering van de driehoeksaansluitingen in T-splitsingen vindt de commissie een uitstekend voorstel.

Voordat de commissie een definitief standpunt meedeelt aan het gemeentebestuur, wil de commissie eerst de bewoners in Opende-Zuid raadplegen. Dat zal in eerste instantie gebeuren via de besturen van de buurtverenigingen en door middel van een persoonlijke benadering. Indien nodig wordt dan na de zomervakantie voor hen nog een inspraakavond georganiseerd.

Parkeren Sjallemastraat

De Dienst Gemeentewerken heeft een mogelijkheid gevonden om in de Sjallemastraat niet vijf maar elf extra parkeerplaatsen te maken, zoals de Dorpsvernieuwingscommissie in overleg met de bewoners had ge-

MIEDEMA

Openderweg 30. 9865 XE Opende

t e l. 05946-9414

b.g.g. 05944-3011

ook uw

autorijschool

theorieles nieuwe
stijl: ook voor
17jarigen !

Trouwen of samenwonen?

Beslis pas nadat u de nieuwe
trouwkaarten hebt gezien van
de Kennemer Kaarten
Kollektie...

Tien tegen één dat u binnenkort
aangifte komt doen!

*De Kennemer Kaarten Kollektie
kunt u samen inkyken bij:*

drukkerij marwo

Opende, Bossingel 10

Tel. 05946-9132

SRV

H.KOOP: uw thuiswinkel
voor *

*
*
*

*
melk en melkprodukten
dagelijkse levensmiddelen
verse groenten en fruit
vers brood en banket

*
*
*
*
*
service van deur tot deur

SRV

vraagd.

Het gemeentebestuur is bereid dit plan van Gemeentewerken uit te voeren.

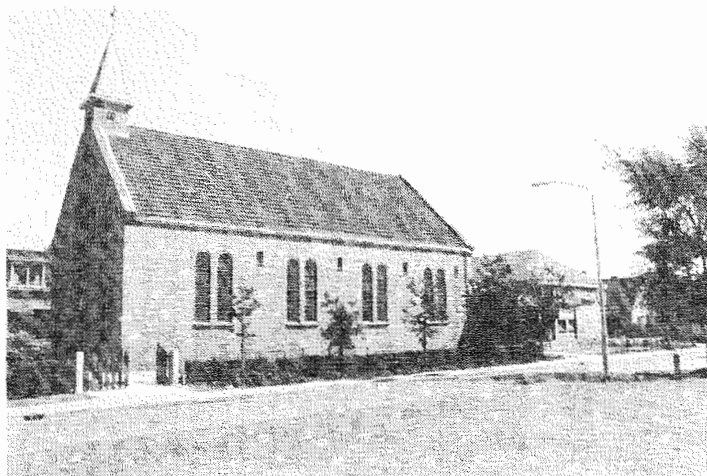
De commissie is er het gemeentebestuur erkentelijk voor, dat deze vraag vanuit het dorp is gehonoreerd en hoopt, dat met de

medewerking van de bewoners nu een afdoende oplossing voor het parkeerprobleem is gevonden.

Dorpsvernieuingscommissie Opende,
(voor informatie: D.T. ten Brink, tel. 05940-5432).

*De Gereformeerde
kerk in Opende kon in
1924 gebouwd wor-
den voor f 10.473,--.*

Gereformeerde kerk Opende zestig jaar

Het was zondag 10 juni 1984, eerste Pinksterdag, precies 60 jaar geleden dat in Opende de Gereformeerde kerk werd geïnstitueerd. Daarvoor maakte de kerk deel uit van de Gereformeerde kerk in Surhuisterveen die al in 1854 was ontstaan. Het aantal kerkleden in Opende was in 1924 dusdanig gegroeid dat het mogelijk werd om een zelfstandige gemeente te vormen. In het begin werden de kerkdiensten in de Christelijke school gehouden.

Op 10 september 1924 vond een aanbesteding plaats voor de bouw van een kerk met consistorie, de huidige Gereformeerde kerk aan de Provincialeweg, hoek Sjallemastraat. Maar liefst 15 aannemers schreven hierop in. De hoogste inschrijver wilde de kerk toen wel bouwen voor f 13.130,-- terwijl de laagste het voor f 10.473,-- wilde doen.

Vanaf de oprichting hebben zes predikanten de Gereformeerde kerk in Opende gediend.

Sedert 14 juni 1981 is de kerk vacant door het vertrek van ds. Th.E. Heslinga naar St. Jansklooster. Ds. W. Feenstra, emerituspredikant uit Zevenhuizen, verricht vanaf 1 maart 1982 hulpdiensten en pastoraal werk. Zondagmiddag 10 juni j.l. werd een herdenkingsdienst gehouden met medewerking van de zanggroep "Make it true" uit Doezum. Als tekst voor zijn herdenkingspreek had ds. Feenstra gekozen voor Handelingen 2 : 42: "En zij bleven volharden bij het onderwijs der apostelen en de gemeenschap, het breken van brood en de gebeden."

Met een kerkdienst aan de hand van een liturgie uit 1934 werd op tweede Pinksterdag de herdenking afgesloten. De kerkdienst oude stijl duurde evenwel niet zo lang als het vroeger gebruikelijk was. Wel werden de oude psalmen en gezangen uit die tijd gezongen.

PDs.

**Ver. Het Rode Kruis
Afd. Grootegast-Oldekerk**

De kollekte te Opende heeft opgebracht f 1350,40, bijeengebracht door 21 medewerkers. De opbrengst was hoger dan in 1983.

Het verhaal over een opmerkelijk stukje bezit

Ongeveer 33 jaar geleden stond er in een landelijk weekblad een opmerkelijk artikel te lezen met als kop "Graf zonder dode".

Mevr. W. Pool-Elzinga van de Drachtsterweg heeft destijds dit artikel uitgeknipt en bewaard.

Het verhaal gaat over twee bejaarde mensen, het echtpaar Bouwe en Trien Helbig. Voor de ouderen onder ons geen onbekenden. Ze leefden zeer afgezonderd in een klein boerderijtje aan de Parkweg achter wat nu café Jan Bos is.

De verslaggever van het weekblad schreef destijds dat Friesland een zeer belangrijke provincie is van Nederland en dat meer Friezen Nederlands verstaan dan Nederlanders Fries. Blijkbaar was hij in de veronderstelling dat Opende in Friesland lag. Hoe het ook zij, noch de verslaggever, noch de fotograaf bleken de taal van de stoukoude mensen te begrijpen, waardoor het een vrij saai samenzijn werd in het boerderijtje, waar men ternauwernood recht op kon zitten.

Bouwe en Trien, beiden geboren in 1859, waren op dat moment 82 jaar. Het bijzondere waarom zij het weekblad haalden was een stukje bezit van deze twee oudjes dat op een paar kilometer afstand van het huisje te vinden was.

Op het kerkhof bij de Hervormde kerk kon men in die tijd een hard granieten grafsteen vinden waarin de namen Bouwe Helbig en Trientje Ophuis alsook de beider geboortedata gebeiteld waren.

Alleen, het graf was leeg en de twee overlijdensdata ontbraken.

Tegenover de verslaggever en de fotograaf mopperden Bouwe en Trien over die moderne tijden, waarin de "vrouwlû" ook al sigaretten roken en lange broeken dragen, en de prijzen vijftig keer zo hoog zijn als in 1900. "Het kunnen de laatste dagen van de wereld wel eens zijn" zei Trien toen dreigend. Zij overleed op 13 mei 1953 en Bouwe overleed ruim twee jaar later, 29 augustus 1955.

PDs.

De twee foto's die bij het artikel waren afgedrukt. Op de linkerfoto Bouwe en Trien en rechts een foto van de grafsteen.

De grafzerk van Bouwe en Trientje Helbig waarin de steenhouwer in 1953 en 1955 alleen nog de overlijdensdatum moest beitel-

Oproep

Het artikel in de vorige Keuvelaar over de Amerikaanse bommenwerper, de "Sky Queen", die in juli 1943 bij Opende is neergestort, heeft een aantal reacties opgeleverd. Ook bereikte mij de vraag of het ook mogelijk is de geschiedenis van de bommenwerper die in 1944 in Opende-Oost is neergestort en waarbij alle zeven bemanningsleden, zes Australiërs en één Engelsman, om het leven kwamen, te beschrijven. Om dat te kunnen, heb ik de medewerking nodig van de mensen die deze periode bewust hebben

meegemaakt en daarover het een en ander kunnen vertellen. Ook foto's en ander materiaal uit die tijd zijn van harte welkom. Verder zou ik graag nog meer willen weten over de periode rond het neerstorten van de "Sky Queen" waarover ik reeds heb geschreven. Bij voldoende gegevens en materiaal is het de bedoeling over deze twee gebeurtenissen en de periode daaromheen een boekje uit te geven.

Als u mij daarbij kunt en wilt helpen, verzoek ik u met mij contact op te nemen.

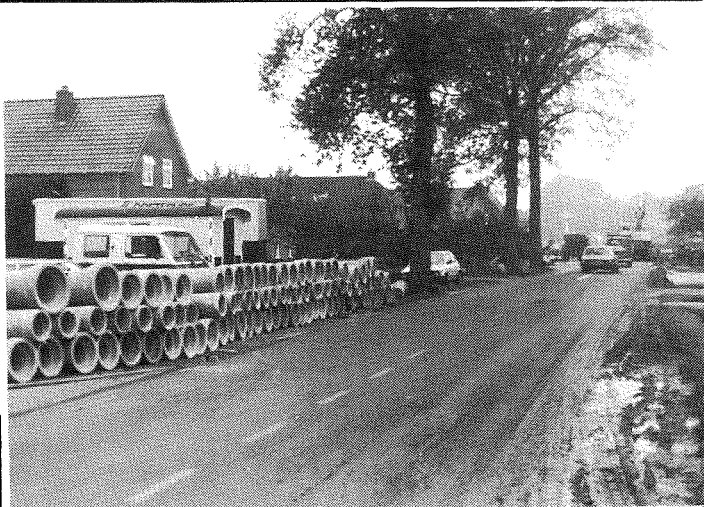
Poul Delhaas.

Riolering

De aanleg van de riolering langs de Provincialeweg is in volle gang en vordert gestaag.

Voor de gebruikers van deze weg en ook de aanwonenden brengt het wel enig ongemak met zich mee getuige deze foto's.

PDs.

Dorpsagenda

ma 16, di 17, wo 18-7
Avonddriedaagse bij de Taveerne.

za 28-7
Volleybalver. + De Stjelp +
Ver. Pl. B.; Stratenvolleybal.

ma 30-7 tot zo 12-8
De Stjelp; Zomerspelweken.

za 1-9
OKO; Begin v.d. competitie.

za 29-12
OKO; Trimloop.

TOEN

en

Een foto, in bruikleen
gekregen van Bin-
dert Helder uit Grijpskerk.
De foto is van vóór 1940.

Stichting Peuterspeelzaal in Opende

Peuters vanaf twee en een half jaar komen twee ochtenden per week onder deskundige leiding bij elkaar in en om de gezellige ruimte 'Bernewille' aan de Drachtsterweg nr. 14.

Er zijn twee groepen van plm. 12 peuters, de maandag-donderdag-groep en de dinsdag-vrijdag-groep, elk met een eigen leidster.

Deze ontmoetingsplaats stimuleert de ontwikkeling van de peuter. Denk aan spelen met allerlei materialen, contact met leeftijdgenootjes enz.

Ouders/verzorgers kunnen makkelijk in contact komen met elkaar en over hun gemeenschappelijke belangstelling in de peuters praten. Enkele keren per jaar worden er koffie-ochtenden georganiseerd rond een bepaald onderwerp: angst, (on)gehoorzaamheid, gezonde voeding enz.

Ook verlenen ouders/verzorgers hand- en spandiensten bij de speelzaal-ochtenden, de schoonmaak, reparaties, acties e.d.

Peuters kunnen opgegeven worden als ze twee jaar zijn. Tot nu toe blijkt plaatsing dan geen probleem zodra ze twee en een half zijn. Voor nadere informatie en een kijkje op de speelzaal: alle ochtenden, behalve op woensdag, van 9 tot half 12 welkom op bovengenoemd adres.

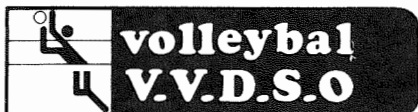
Peuters kunnen aangemeld worden bij mevr. J. Steensma, Sjallemastraat 12, tel. 8087.

OPROEP

Goed bruikbare kleding (baby-kleuter) en in goede of gemakkelijk te repareren staat verkerend speelgoed is **welkom** voor gebruik op de speelzaal of voor de verkoop om ons wankele evenwicht tussen baten en lasten wat te verbeteren. Speciaal geïnteresseerd zijn we in traptrekkers om ons 'wagenpark' op nivo te houden.

U kunt de goederen brengen naar de speelzaal in Opende of bij mevr. T. Alkema, Klaverweide 30 in Kornhorn.

Rob Heringa, voorzitter.

Volleybalnieuws

De training voor het nieuwe seizoen begint

op maandag 13 augustus a.s.

De trainingstijden zijn:

Maandag Dames 2 7.15 - 8.30 uur.

Dames 1 8.30 - 22.15 uur.

Dinsdag Meisjes 7.30 - 8.30 uur.

Heren 8.30 - 22.00 uur.

V.V.D.S.O.

NU

En zo ziet de school er nu nog uit, echter niet lang meer.

Wanneer u dit leest, zullen de schooldeuren voor het laatst gesloten zijn, de schoolbel voor het laatst hebben geluid en kinderen op deze plaats voor het laatst hebben geknikkerd.

Wat er met het schoolgebouw gaat gebeu-

ren is nog niet bekend, de kinderen gaan in ieder geval met ingang van het nieuwe schooljaar naar de nieuwe school aan De Hoge Kamp.

PDs.

OVERZICHT WERKZAAMHEDEN IN DE MAAND MEI 1984

Aanrijdingen:

Totaal behandeld:

1

Oorzaak:

-niet voldoende afstand houden t.o.v. voorligger

Plaats:

-buiten de bebouwde kom

Bij het ongeval betrokken voertuigen:

-personenauto

2

Andere assistentieverleningen binnen de verslagperiode:

-diefstal

4

-vernietiging

4

-verrichtingen t.b.v. off. instanties	6
-hulp aan personen	23
-bedreiging	1
-openbare dronkenschap	1
-familieproblemen	5
-burenruzie	1
-toezicht evenementen	5
-loslopende dieren	2

In de maand mei is tweemaal een snelheidscontrole uitgevoerd binnen de bebouwde kom te Opende. Tijdens de eerste drie kwartier durende controle werden 70 voertuigen geteld waarvan er 23 te snel reden. De snelheden varieerden daarbij van 65 tot 85 km. per uur. Bij de tweede controle ging het nog iets sneller. Er werden toen 75 voertuigen gecontroleerd waarbij de snelheden varieerden tussen de 65 km. en 93 km. per uur. Tijdens deze tweede controle bleek dat er 37 voertuigen te snel reden.

TOEN

en

Een foto omstreeks 1930, eigendom van Bindert Helder uit Grijskerk.

Vrouwen- vereniging

Vrouwenver. "Het Heidebloempje"

Op 7 juni hadden we ons jaarlijkse reisje van de vrouwenvereniging "Het Heidebloempje", die haar vergaderingen houdt in de Stjelp. We waren deze keer vroeg uit de veren, want de reis ging naar Rotterdam met als doel Ter Meulen Post. Om zes uur 's morgens waren we allemaal reisvaardig, in totaal 53. Ook niet-leden die graag eens een dagje uit wilden mochten mee. Het weer hadden we niet mee, maar desondanks was de stemming goed. We gingen koffie drinken in Hoevela-

ken en vervolgens ging het richting Rotterdam. Daar aangekomen gingen we naar hartelust winkelen. Ook de inpak afdeling werd nog bekeken. Interessant om te kijken hoeveel werk er wordt gedaan voor ons pakje wordt thuisbezorgd.

Daarna gingen we naar de Euromast. Sommige dames gingen in het hoogste topje, maar kwamen te leurgesteld weer naar beneden, want ze hadden helemaal geen uitzicht vanwege het slechte weer.

Als afsluiting van deze dag gingen we gezamenlijk de warme maaltijd gebruiken weer in Hoevelaken, waar we 's morgens koffie hadden gedronken. Om ongeveer half elf waren we moe maar voldaan weer thuis.

G. Pijpker-Bosklopper.

Reisje Herv. Kerkkoor en Herv. Vrouwenvereniging

Vrijdag 1 juni stopt op verschillende plaatsen in Opende en Kornhorn een bus uit Surhuisterveen om dames en heren te laten instappen, die samen op reis gaan. Eerst richting Slagharen. Daar wordt koffie gedronken. De reis wordt vervolgd en de volgende stopplaats is Raderwijk, waar een bezoek gebracht wordt aan de edelsmid "De Stavelij". Hier kan men een heleboel sieraden bezich-

tigen. Er worden stenen getoond, die gebruikt worden voor steentjes van ringen. Die stenen worden geslepen. Er kunnen vragen worden gesteld, die door de edelsmid worden beantwoord. Het loopt tegen twaalf en het is tijd om het in wendigete versterken. Die gelegenheid wordt gegeven op de Holterberg. Het begint te regenen als de bus weer start om een bezoek te brengen aan een informatiecentrum van het Staatsbosbeheer. Men kan zien wat hier zoal groeit en bloeit. Er worden nuttige wenken gegeven over het be-

NU

Dezelfde foto, maar
55 jaar later.

PDs.

houd van de natuur en het werk van het Staatsbosbeheer in deze.

Het weer is intussen weer opgeklaard en dat komt goed uit, want nu wordt er een bezoek gebracht aan de tuinen van Mien Ruis.

Weten de leden van het koor en de vrouwenvereniging nog niet hoe ze hun tuin moeten aanleggen, dan is dat niet te wijten aan dit bezoek. Verschillende projecten van tuinen kan men bewonderen: moerastuin, heidetuin, rotstuin, zonnige tuin, schaduwtuin enz. enz.

Ook zijn er kassen met bloemen en voor de liefhebber bestaat nu de kans hun huis of tuin op te fleuren met een bloemetje.

De volgende stopplaats is Balkbrug, waar het diner zal worden genuttigd, maar voordat men hiervan kan genieten, wordt er eerst een uurtje gebowld. Even na negen komt men welvoldaan in Opende aan en kan er teruggezien worden op een gezellige en leerzame dag.

Uitgaansdag Plattelandsvrouwen Afd. Opende-Kornhorn

Na enige konsternatie over het vertrek van de bus zijn we met 32 dames om 7.15 uur vertrokken uit Opende. Via Heerenveen, Sneek en de Afsluitdijk zijn we naar Den Oever gereden, waar we gezellig koffie dronken. Daarna onze reis vervolgd naar Den Helder, waar we het Marine Museum bezochten. Van alles was daar te zien o.a. uniformen, ridderorden, motoren, kleine schepen, schilderijen van hoge officieren enz. tot het servies en bestek toe wat bij de marine werd gebruikt. Het was erg interessant.

Doordat we te lang koffie dronken waren we te laat voor de rondvaart, wat sommige da-

mes deed zeggen: nu worden we gelukkig niet zeeziek.

Om 12 uur werd de reis vervolgd via de Hondsbosse Zeewering en Schoorl naar Alkmaar, waar we de gelegenheid kregen om te winkelen of gezellig op een terrasje te gaan zitten.

Om 14.30 uur vertrokken we uit Alkmaar naar Broek op Langendijk, waar we de Broeker Veiling bezochten. De veiling is niet meer in gebruik, het is een soort museum. Er werd van alles getoond en uitgelegd hoe alles te werk ging op de veiling. Ook werden er dingen geveild, zoals groente, fruit en plantjes, wat door middel van de veilingklok gekocht kon worden, wat dan ook door verschillende dames werd gedaan.

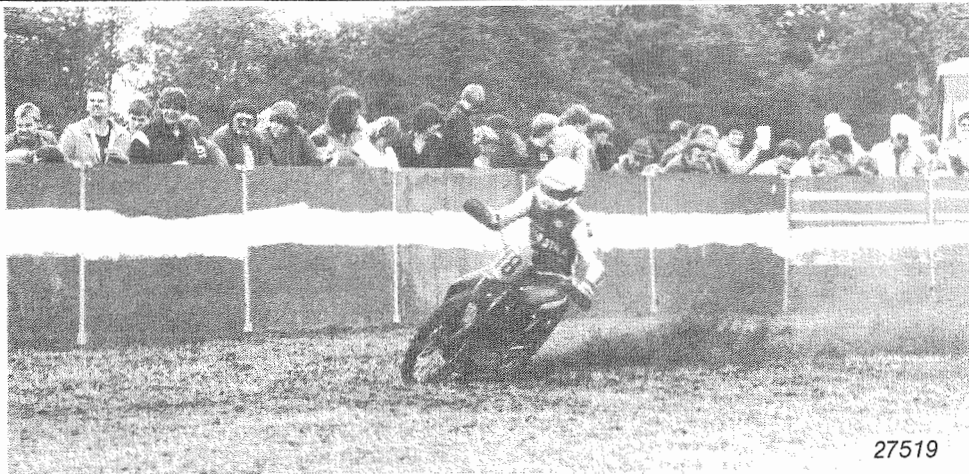
Door een gedeelte van de dames is een rondvaart gemaakt langs de vele eilandjes die het terrein heeft. De rest van de dames heeft over het terrein gewandeld.

Om 16.30 uur vertrok de bus via de Afsluitdijk en Franeker naar Deinum, waar we in rest. "De Holt" het diner gebruikten, wat heel goed

verzorgd was.

Voldaan vertrokken we om 19.30 naar huis, waar we om 20.30 uur arriveerden. We waren het eens dat het weer goed was en het een hele fijne dag was geweest.

De Reiscommissie.

27519

Grasbaanraces Opende: motorsport van de bovenste plank

De Castrol dampen zijn opgetrokken. De rust is teruggekeerd aan de Zuiderweg. Maar Opende heeft 16 juni kennis kunnen maken met een tak van de motorsport die velen nog lang zal heugen: de speedway op de grasbaan.

Maar liefst vijftienhonderd bezoekers wisten de weg naar Opende, beter gezegd de Zuiderweg te vinden. Vele dorpsgenoten waren getuige van een brok motorsport van de bovenste plank, waarin de trots van Opende, Folkert Bakker, een hoofdrol vervulde.

Rondom de baan een veel gehoorde opmerking: "Dit had ik nooit verwacht" of "wat een spektakel" en "had ik dit geweten dan was ik veel eerder naar dit soort wedstrijden gegaan". Opmerkingen die voor zichzelf spreken en die aangevuld werden met en dat is belangrijk voor de organisatie: "het volgende jaar kom ik hier zeker terug en dan neem ik mijn buurman mee!"

Folkert Bakker, een ware meester in het berijden van de zgn. "Special".

Kortom de Stichting Baansport Opende maakte een uitstekend debuut met de organisatie van de eerste grote nationale grasbaanraces onder auspiciën van de GMB, de Grasbaan Motorrennersbond, die rijdt onder de KNMV-vlag.

Een zeer tevreden Simen Terpstra kon dan ook aan het einde van een zeer geslaagde motorsportdag bekend maken: "Het volgende jaar organiseert de Stichting Baansport Opende opnieuw een grote grasbaanwedstrijd in Opende en zo mogelijk nog grootser."

Het woord grootser kan voorlopig in de diepvries, want wat het publiek in de eerste wedstrijd kreeg voorgeschoteld was van grote klasse. Het grandioze spektakel van de specials, de bijna niet te temmen snelheidsmonsters, was voor vele toeschouwers een openbaring. En dat hun eigen plaatsgenoot Folkert Bakker zich een ware meester toonde in het berijden van zo'n "raket" vergrootte hun enthousiasme des te meer. Het

was alleen jammer voor zijn eigen fans dat Folkert in zijn finaleheat onderuit ging en zijn machine in de kreukels zag afgevoerd. Weliswaar probeerde hij op een geleende machine nog het beste er van te maken, zijn kansen op het erepodium waren verkeken en wie had dat de plaatselijke favoriet misgund? De grasbaansport is hard. Er staan nieuwe mensen klaar om de plaats op het ereschavot in te nemen.

Op de hoogste trede stond de 32-jarige Bolswarder Tjalle Reitsma, loodgieter van beroep en voor de zevende keer finalist in het Europese grasbaankampioenschap. Een topper op de Europese grasbaanvelden, "moeilijk te strikken voor de nationale grasbaanraces" volgens Stichtingsvoorzitter Johannes Gjaltema. Hij was er wel in Opende en hoe..... De sluwe vos uit Bolsward liet op zijn berekende manier zien hoe je een wedstrijd moet

Hylke Dijkema, door machinepech niet op het ereschavot.

Hylke Dijkema, fier op het ereschavot met de premie voor het baanrecord die hij met 19,6 sec. op zijn naam bracht. De premie werd beschikbaar gesteld door zijn sponsor, Autobedrijf Van der Hoek en Alting uit Opende.

winnen. De meeste tegenstand kreeg hij echter van de door Autobedrijf van der Hoek en Alting gesponsorde Hylke Dijkema, een 22-jarige off-setdrukker uit Leek.

Hylke Dijkema toonde een bijzonder zelf-verzekerde indruk en verspeelde zijn kansen in zijn derde serie toen hij problemen kreeg met zijn ontsteking waardoor zijn machine stil viel en zijn kansen op de eindzege nihil werden. Wel wist hij het baanrecord op zijn naam te schrijven, waardoor een vette premie van zijn sponsor van der Hoek en Alting in zijn zak verdween.....

Derde man werd Roel van der Scheer uit IJsselmuiden, die Folkert Bakker nipt van het erepodium hield. Maar wat heeft Folkert gevochten voor zijn kansen. Hij wilde graag schitteren op het land van "pappe en moeke", deed dat inderdaad en klasseerde zich verdienstelijk als vierde temidden van acht internationals.

De toeschouwers kregen meer te zien. Met name de strijd in de beide crossklassen 250 cc junioren en 500 cc senioren was uiterst interessant. Vooral door het toedoen van de drie "Feenster coureurs" in de klasse 250 cc junioren. Noch Miente Stienstra (4e), noch Dicky Roffel (6e) als Martin Boersema (9e) kwam op het erepodium. Hun vechtlust dwong de fans respect af en met opgeheven

hoofd konden ook zij de piste verlaten. De rust is teruggekeerd in Opende. Maar het enthousiaste bestuur van de Stichting Baansport Opende is reeds nu bezig met de voorbereidingen van een nieuw spektakel,

dat nog grootser zal worden. Als het aan hen ligt wordt Opende straks het Mekka van de grasbaansport en wie zal daar na 16 juni iets op tegen hebben?

J.H.

DE UITSLAGEN:

Specials Sen. A/Int.: 1. Tjalle Reitsma, Bolsward 2. Hylke Dijkema, Leek 3. Roel van der Scheer, IJsselmuiden 4. Folkert Bakker, Opende 5. Jan Dijkema, Peize 6. Rommert Velda, Hoogkerk 7. Wim de Haas, Amersfoort 8. Sjoerd Dijkema, Beilen.

250 cc Jun.: 1. Jannes de Jong, Jubbega 2. Evert de Jong, De Knipe 3. Marten Bakker, Lippenhuizen 4. Miente Stienstra, Surhuisterveen 5. Henk Jager, Nw. Roden 6. Pier Boelens, Heerenveen 7. Derk Roffel, Surhuisterveen 8. Cor Bok, Niehove 9. Martin

Boersema, Surhuisterveen.

500 cc Sen./Int.: 1. Oege de Jong, Gorredijk 2. Jochem de Vries, Bontebok 3. Grietus de Vries, Oudehorne 4. Bert van Roozendaal, Wilhelminaord 5. Jan Cloo, Wollega 6. Jetze Valkema, Joure 7. Hans Bouwmeester, Olst 8. Melle Veenstra, Oldeberkoop 9. Minse Hofstra, Gorredijk 10. Ruurd Bos, Bontebok.

Spec. Jun.: 1. Freerk Morrenhof, Heino 2. Johan Last, IJsselmuiden 3. Arie Guikema, Hoogezand 4. Henk Doornbos, Kolham 5. Jan Christiaans, Oude Pekela 6. Harry Jansma, De Wilp 7. Uppie Bos, Langezwaag.

Schildersgroep „De Stjelp” exposeert in multifunktioneel centrum in

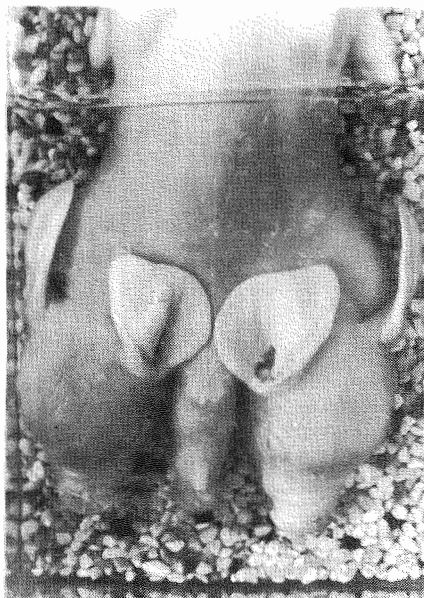
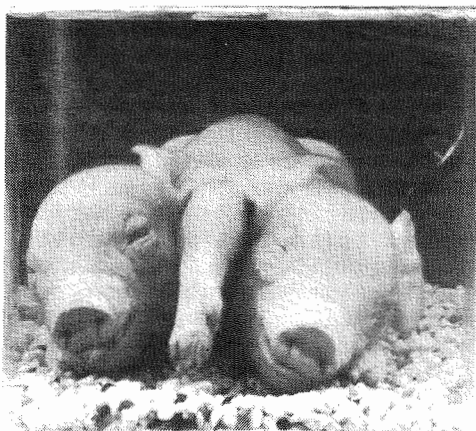
Grootegast tot half september.

Dwaling van de natuur

Onlangs deed zich bij de fam. Westhuis aan de Scheiding een merkwaardige geboorte voor. Een big zag het levenslicht met twee koppen, echter niet voor lang. Het heeft slechts enkele minuten geleefd. Een niet alledaags gebeuren, reden waarom

het op sterk water werd gezet.

PDs.

het WEER

Deze maand heeft ons geen zomerse dagen opgeleverd, wel hadden wij met de vrije dagen rond Hemelvaartsdag wat mooier weer. Tot halverwege deze maand was het nog vrij droog, maar daarna werd het vrij kil en nat weer.

Op maandag de 21e heeft het de gehele dag geregend en kon ik dinsdagmorgen de 22e bijna 15 mm. neerslag aftappen.

Dit door toedoen van een depressie die vanuit Italië via de Alpen Duitsland en Nederland binnendrong.

In deze maand kwamen er veel storingen vanuit Duitsland ons land binnen die soms met onweer vergezeld gingen. Hierdoor was

de karakteristieke westcirculatie voor een tijdlang onderbroken.

Op de laatste dag van deze maand mei werd het overdag toch nog onverwacht 21,5 graad.

Al met al een beetje tegenvallende maand. Hieronder vindt u nog de exacte gegevens:

Gemiddelde maximum temp. + 15,3 gr.

Gemiddelde minimum temp. + 6,7 gr.

Hoogste maximum temp. + 21,4 gr.

(31-5). Laagste minimum temp. + 2,4 gr.

Laagste grasminimum temp. — 0,5 gr.

(10-5). Totale neerslag 44,2 mm.

Vanaf deze plaats wil ik u voor de komende maanden een fijne vakantie toewensen met veel mooie zomerse dagen.

In september start de nieuwe jaargang van "De Keuvelaar" weer en ik hoop dat ik dan in mijn weerpraatje alleen maar kan schrijven over zomerse temperaturen.

Fred Janac.

Bericht "Werkgroep Help de Polen" Opende

Zoals ik meestal begin en gelukkig maar, hartelijk dank voor alle kleding en pakketten, die we begin juni weer van u mochten ontvangen. Grootegast had deze keer een groot aantal zakken met kleding. Allen die in die omgeving meededen hartelijk dank. Totaal waren er 150 zakken met kleding. De pakketten die 9 juni vertrokken zijn al op hun plaats van bestemming (als het goed is). De eerste berichten zijn al weer binnen, dat ze terecht zijn. Onze kontaktman in Polen belt iedere keer even als hij zijn pakket ontvangen heeft. Sinds een maand bestaat er een directe lijn Polen-Nederland. Wanneer iemand van u **een gezin wil ondersteunen** in Polen, neem dan even kontakt op met onderstaand adres. De komende vakantiemaanden stoppen we even. Half september gaat de eerste zending weer. Houdt u uw kleding dan ook nog tot die tijd even in huis, omdat onze depots niet zo groot zijn. De toestand in Polen is in de grote steden even beter dan het vorige jaar. De winkels zijn niet meer leeg, daar is dan ook alles mee gezegd. Op het platteland is het met kleding treurig gesteld. Ook vind je daar nog echte ondervoede kinderen die niet gekleed zijn naar de daar vooral in de winter heersende temperaturen. Daarom is deze keer onze kleding ook naar

een paar dorpjes in de tatra bergen gegaan. Niet zoals we gewend waren met Veenhuizen, maar met een vrachtwagen uit Leeuwarden die deze dorpjes aandeed. Er is op het moment weer een nieuwe maatregel uitgevaardigd om het de mensen zo moeilijk mogelijk te maken om elkaar te ontmoeten, n.l. iedere auto krijgt nog maar 20 liter benzinebonnen voor een maand. Gelukkig vallen onze transporten daar nog steeds buiten. De mensen uit Polen stellen een briefwisseling met Nederlanders zeer op prijs. Ze hebben weinig kontakt met elkaar door het onderling wantrouwen, maar nog minder kontakt met het buitenland. Daardoor heerst er een gevoel van een vergeten onderdrukte bevolkingsgroep te zijn.

Daarom, wilt u schrijven of eens een bezoek brengen, het kan allemaal, zonder veel risico. Polen heeft nog steeds veel staatsschuld aan het westen en daardoor wordt dit nog steeds toegestaan. U zult dan ondervinden hoe gastvrij en blij ze zijn met een nader kontakt. Wilt u inlichtingen, bel of schrijf naar A. Emmelkamp, Drachtsterweg 20, 9865 VH Opende.

Houdt u er rekening mee, dat we over elke zak kleding f 2,50 vervoerskosten moeten betalen?

Depots in Opende: M. Tjoelker, Provincialeweg 89 en A. Emmelkamp, Drachtsterweg 20.

Het winnende senioren-team van De Scheiding.

Stratenkorfbal 1984

Het derde stratenkorfbaltoernooi werd op zaterdag 9 juni in het sportpark Olde Wierden gehouden.

De organisatie was in handen van een commissie van vijf van O.K.O.

Evenals in 1982 en 1983 hadden zich 28 senioren- en 16 juniorenploegen aangemeld. Die omvatten 44 x 8 sp. = 352 spelers en speelsters. Bovendien reservespelers en

-speelsters.

Er waren 18 scheidsrechters (m. en vr.) beschikbaar.

Van half tien tot even over half drie speelden de senioren 42 en de junioren 24 wedstrijden. Van de seniorenploegen kwamen de ploegen van Bossingel, Poelbuurt-Topweer, Oost, Scheiding en van de juniorenploegen die van Oost, Bensmastraat, Provincialeweg 2, Alkemastraat in de finale.

Uitslag senioren om de 1e en 2e prijs:

Bossingel - Scheiding 1-2;

om de 3e en 4e prijs:

Poelbuurt/Topweer - Oost
3-0

1e prijs: Scheiding

2e prijs: Bossingel

3e prijs: Poelbuurt/Topweer

4e prijs: Oost.

Het kampioensteam bij de jeugd kwam uit Opende-Oost.

Junioren, om de 1e en 2e prijs:

Oost - Bensmastraat 5-1; om de 3e en 4e prijs: Provincialeweg II - Alkemastraat 3-3. Na deze wedstrijd moest door strafworpen uitgemaakt worden wie de 3e, wie de 4e prijs zou krijgen. Dat won de ploeg van de Alkemastraat met 4-2.

1e prijs: Oost; 2e prijs: Bensmastraat; 3e prijs: Alkemastraat; 4e prijs: Provincialeweg 2.

De 1e, 2e en 3e prijs waren bekertjes, beschikbaar gesteld door de kantinehouder, de heer P. de Haan, de 4e prijs stickers van O.K.O.

Om even over half vijf waren de wedstrijden afgelopen.

Tijdens de wedstrijden was er gelegenheid tot korfbalgooien. Meer dan 100 mensen maakten daar gebruik van. Zeven ervan

wisten er 4 van de 5 in te gooien. Uit de wedstrijd tussen die zeven kwam de heer Germ van der Velde als winnaar naar voren. Verleden jaar was hij dat ook.

De voorzitter van O.K.O., de heer M. Eizinga, reikte de prijzen uit. Hij dankte de Ver. E.H.B.O. en de Ver. Pl. Belang voor hun medewerking, de organisatiescommissie van vijf leden voor het vele werk dat zij gedaan had om dit toernooi vlot te laten verlopen en het echtpaar De Haan voor de bekertjes.

Het was steeds droog en zo nu en dan zonnig. Er was aardig wat belangstelling voor de wedstrijden, die vlot verliepen.

Al met al dus een aanmoediging om volgend jaar aan het werk te gaan voor de vierde stratenkorfbalwedstrijd.

J.M. v.d. H.

De kampioensploeg voetballen, de Gereformeerde school uit Opende

De achtste Sportdag, 6 juni 1984

De dag tevoren werd besloten de spelen, die 's morgens gehouden zouden worden, uit te stellen. Verwacht werd dat het veld, vooral voor de kleintjes, te nat zou zijn.

Dit deel van de Sportdag zal nu gehouden worden op vrijdag 22 juni v.m.

Het voetballen en korfbal 's middags ging dus door. Het was goed weer.

Voetballen (jongens), 23e keer. Uitslagen:

1. Herv. school - O.L. school 2-1;

2. Geref. school - Maranatha-school 2-0;

3. Geref. school - Herv. school 3-0;

4. Maranatha-school - O.L. school 0-1;

5. Maranatha-school - Herv. school 0-4;

6. Geref. school - O.L. school 2-0.

Punten: Geref. school 6, 1e prijs; Herv. school 4, 2e prijs; O.L. school 2, 3e prijs; Maranatha-school 0, 4e prijs.

De nieuwe wisselbeker ging dus naar de Gereformeerde school.

De scheidsrechters waren de heren Th. Woudstra, J.H. de Nas en Siebe v.d. Velde.

*Het winnende
korfbalteam
uit Kornhorn.*

Korfballen (meisjes), 12e keer. Eerste keer: 4-7-1964, onderbreking 1970 (geen wedstrijden voor de meisjes), 1971 t/m 1978: 8 x lijnballen.

Uitslagen:

1. Geref. school - O.L. school 0-0;
 2. Herv. school - Maranatha-school 0-0;
 3. Maranatha-school - O.L. school 0-0;
 4. Geref. school - Herv. school 2-0;
 5. Geref. school - Maranatha-school 0-2;
 6. Herv. school - O.L. school 0-3.
- Punten: O.L. school 4; Maranatha-school 4; Geref. school 3, 3e prijs; Herv. school 1, 4e

prijs.

De O.L. school en de Maranathaschool moesten dus door worpen uitmaken wie de eerste prijs en de (ook) nieuwe wisselbeker zou krijgen. Dat lukte de Maranatha-school. O.L. school dus de 2e prijs.

In de 12 keer korfballen was dit de vierde keer dat twee ploegen door balwerpen nog om een prijs moesten strijden (1966, 1967, 1969 en nu 1984).

De scheidsrechters waren de dames A. de Bever-Drost en S. Dijk-Drost.

J.M. v.d. H.

Uitvoering gymnastiekvereniging D.A.V.O.

Op 10 mei j.l. vond de jaarlijkse uitvoering plaats van de gymnastiekvereniging D.A.V.O.

Om half acht heette de voorzitter, na de opmars, de aanwezigen welkom. Het bestuur was blij te constateren dat de belangstelling groter was dan de twee voorgaande jaren. De kleuters beten de spits af met een rekstok-

oefening. Vervolgens de meisjesgroep van 6-9 jaar op de lange mat. Daarna de meisjes van 9-12 jaar met ring- en brug oefeningen, de jongens van 6-16 jaar met rekstok-, lange mat en ringoefeningen en de meisjes van 12-16 jaar. Toen was het de beurt aan de keurgroep. De jongens en meisjes die deel uitmaken van deze keurgroep lieten een aantal leuke dingen zien: lange mat, ringen, brug en rekstok. Tijdens de pauze was er gelegenheid om een kopje koffie of een flesje fris te nuttigen. Ook werd er een verloting gehouden t.b.v. de verenigingskas.

Na de pauze waren de dames aan de beurt die een ritmische oefening lieten zien, daarna de andere damesgroep met lange mat- en

MIEDEMA CARAVANS
GRONLAND noorderringweg 6
 9363TC MARUM
 tel. 05944-3011

Een nieuwe generatie Caravans

Boyerland caravans
 Gronland
 Award

Occasions in alle merken
 sta/vouw/toercaravans

Racet vouwwagens
 Sunseeler stacaravans
 Condor caravans
 Abi stacaravans

alle onderdelen en accessoires

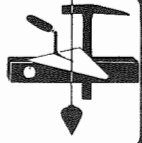
T. van kammen
 timmer & aannemingsbedrijf

* reparatie *
 * en *
 * onderhoud. *
 * verbouw *
 * en *
 * nieuwbouw. *

handel in
 bouwmaterialen
 en ijzerwaren

drachtsterweg 4
 9865AT Opende
 tel. 05946 - 9054

vakantiehuisjes etc. garages schuurtjes vakantiehuizen paardeboxen garages schuurtjes vakantiehuizen paardeboxen garages

houtbouw

Terpstra
 openderweg 1.
 9865xd opende.
 tel. 05946-9192-9471

brug oefeningen en de dames van 16-21 jaar met rekstok-, lange mat- en brug oefeningen. Tot slot lieten een tweetal leden van de keurgroep te weten Gea Meekma en Marja Snip een ritmische oefening zien.

Om plm. tien uur bedankte de voorzitter de leidster, mej. de Vries en overhandigde haar een enveloppe met inhoud en een bos bloemen. Verder bedankte de heer Eisen de aanwezigen voor hun komst en wenste hen wel thuis. D.A.V.O. kan terugzien op

een geslaagde avond.

Mocht u na het bovenstaande te hebben gelezen ook zin hebben om lid van onze vereniging te worden, neemt u dan contact op met één van de bestuursleden: R. Eisen, Sjallemastraat 35, tel. 9942; A. Guikema, Hetsmastraat 3; A. Top-Gerritsma, Provincialeweg 154, tel. 9763; D. Pool-Tjoelker, Sjallemastraat 59, tel. 9607; F. Stienstra, Provincialeweg 180, tel. 9857.

De sekretaresse.

**judo
de Stjelp**

Judoclub "De Stjelp" succesvol

Er wordt in Opende reeds enkele jaren op een actieve en enthousiaste wijze de judosport bedreven, de individualistische vechtsport bij uitstek. De judoclub "De Stjelp" telt een groot aantal enthousiaste leden die wekelijks bijeen komen en getraind worden door de heer Bakker van Sportschool Bakker uit Groningen.

Op maandag 4 juni j.l. werden twee leden door het bestuur gehuldigd. In Leeuwarden slaagden op 10 december 1983 Sjoerd van Kammen uit Opende en op 2 juni 1984 Sikko Wierenga uit Kornhorn voor de 1ste dan, de zgn. zwarte band. Een prestatie van de eerste orde en dat werd dan ook door het bestuur

Trots worden Sjoerd van Kammen en Sikko Wierenga, die onlangs de 1e dan, de zwarte band behaalden, geflankeerd door hun clubgenoten.

beloond met een bos bloemen. Ook de heer Bakker deelde mee in deze bloemenhulde. Het bestuur, bij monde van voorzitter J. van Kammen, bedankte hem voor de enthousiaste wijze van lesgeven en het begeleiden van de judoka's. Regelmatig doen de judoka's uit Opende mee aan wedstrijden in de regio en weten ook steeds weer met prijzen thuis te komen.

In Uithuizermeeden werd op 26 mei j.l. een toernooi georganiseerd. Voor de Judoclub "De Stjelp" waren Frans en Pieter van Rijszen, Bart van Kammen en Willy Gjaltema bijzonder succesvol. Zij behaalden allen een 1e prijs. Klaas Anne Luimstra behaalde een 2e prijs en Petrus van Rijszen en Onno Diek-

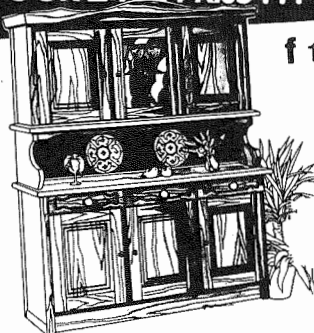
meubelhandel

ijtsma

provincialeweg 56-58
9865AJ Opende. tel. 05946 - 9218

**DE HOGE BUFFETKAST
VOOR LAGE PRIJS ...**

f 1755,-

Een pracht
van een eiken
hoog buffetkast
met vitrine met
ingeslagen model
Mooi, maar vooral
veel praktisch
bergkabinet
voor weinig geld.
Breedte 150 cm,
hoogte 170 cm.

Slaapkamer in eiken

afm. 140 x 200 cm. 995,-

Maandag's gesloten - Vrijdagavond koopavond
Wij ruilen uw oude meubels in

TE KOOP

Prima gebruikte rijwielen
zowel groot als klein

Tevens fietsen te huur

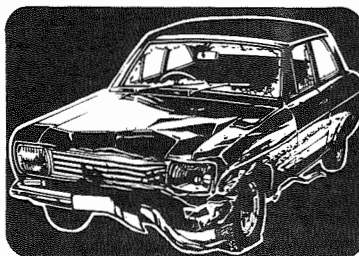

rijwielverhuur

kolonieweg 6
9865VZ Opende
tel. 05946 - 9438

bekkema

(bij strandheem)

**verkoop
gebruikte**

auto-onderdelen

**inkoop en verkoop
schade-auto's**

autosloperij

joh.v.d.heide

Leidijkreed 2. 9865VS Opende
tel. 05946 - 9724

Voorzitter Van Kammen overhandigt de trainer, de heer Bakker, een bos bloemen.

man wisten een 3e prijs in de wacht te slepen. Groot feest dus bij de Opender Judoclub. Voorzitter Van Kammen: "Het is gewoon schitterend om die enthousiaste sportlieden bezig te zien. Judo is een leuke manier om sportief bezig te zijn. We kunnen trouwens best nog wat nieuwe leden gebruiken. Hoe meer zielen, hoe meer vreugd."

PDs.

De Stoomploeg

In het artikel bij de foto van de gebouwen van de Wilhelminahoeve (VIII-7-26,28; maart 1984) heb ik gesproken over de stoomploeg waarvan oude Opendenaren nog weten.

Uit artikelen in de Dragster Courant, die ik van collega Th. Vellinga ter inzage heb gekregen, heb ik nu een artikel over de stoomploeg samengesteld bij de oude foto, die de heer P. Delhaas te leen gekregen heeft.

In het voorjaar van 1909 is opgericht de Vereniging Nederlandsche Landkolonisatie en Inwendige Zending te 's-Gravenhage. Secretaris was ds. J.A. Visscher, Ned. Herv. predikant te Rottevalle van 30 aug. 1903 tot 1909. Die vereniging „erfde” het bezit van de Vereniging Noord-Jeruël, waarvan ds. Visscher ook lid was. Zo is mogelijk de aandacht van de nieuwe vereniging op Opende gevallen. Want één van haar doelstellingen was: het in cultuur brengen van woeste gronden. En die waren hier nog wel.

In april 1909 kocht zij daar ruim 103 ha. heide tegen een billijke prijs. Ten behoeve van dit terrein werd ook aangekocht een boerderij aan de Provincialeweg met ruim 10 ha. bouwen grasland. Daardoor kreeg de pas gekochte heide een verbinding met de Provincialeweg. De boerderij was onmisbaar, omdat de Vereniging een opzichterswoning, een bergplaats en stalling nodig had.

Zo bezat zij in juli 1909, behalve het bezit afkomstig van de Ver. Noord-Jeruël, plm. 114 ha. in Opende. Zij besloot de pas verworven heide met een stoomploeg te laten omploegen. Het was goede grond en mooi vlak. Het laten omspitten door arbeiders zou minstens tweemaal zo duur uitgekomen zijn. De Directie van de Vereniging gaf daartoe opdracht aan de firma Van Kan en Co te Venlo. De stoomploeg was afkomstig van de firma Otto Meier te Steinheim, een plaatsje in Westfalen, toen met 3500 inwoners, ruim 30 km. van Paderborn. Bij de ploeg was een Pflugmeister. In het begin van september kwam de stoomploeg met de trein te Grijpskerk aan. Er waren twee locomobielen, ieder met een gewicht van 30.000 kg. en een kracht van 25 Paardekracht. Zij moesten op eigen kracht naar Opende. Onderweg moest de stoet over twee bruggen. Die werden met zware balken versterkt. Door het grote gewicht was na de doortocht de weg hier en daar beschadigd. Die schade moest hersteld worden. Op de heide moesten de beide locomobielen op een afstand van een

herenmodes en maatkledingbedrijf

ERINGA

Provincialeweg 196. 9865TB Opende
tel. 05946-9090

WAAR IK GA OF STA,
IK KOM ALS HEER, GEKLEED DOOR ERINGA

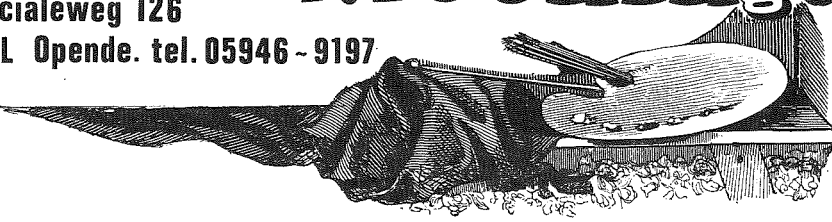
glas, verf en behang
schilder-, glas- en behangwerk

isolerende beglazing
zonwering

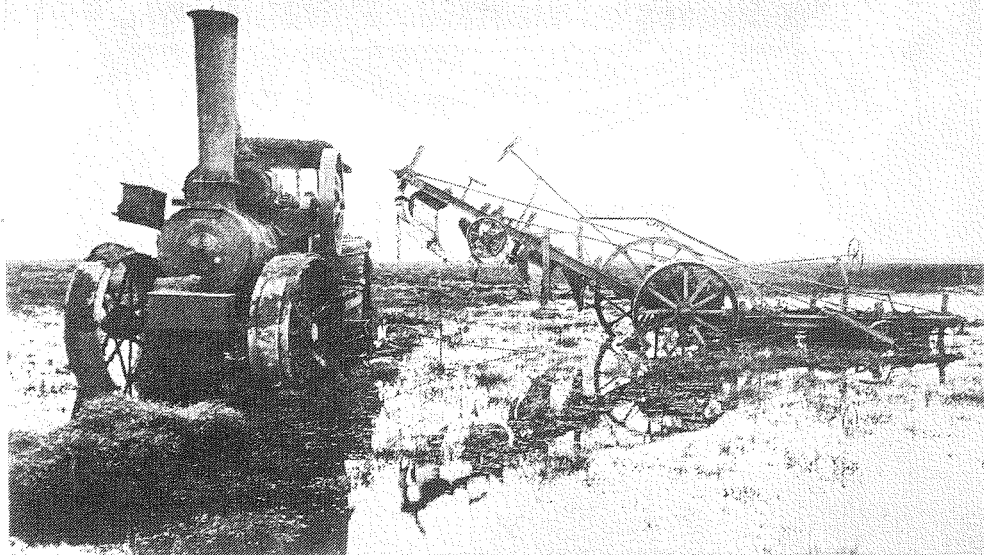
schilder- en behangbedrijf

f. teeninga

Provincialeweg 126
9865 AL Opende. tel. 05946-9197

Stoomploeg Gron. Opende.

paar honderd meter van elkaar met een staalkabel een ploeg heen en weer trekken. De ploeg had vier grote ploegijzers, waarvan om de beurt twee door de grond getrokken werden tot een diepte van 30 tot 40 cm., al naar de gesteldheid van de bodem. Aan de ploeg was een eg verbonden om op de terugreis de op de heenreis gemaakte voren te eggen.

Als de heidevoren klaar waren, reden de locomobielen ongeveer een meter verder om de volgende voren te maken.

In de Dragtster Courant van woensdag 1 september werd belangstellenden ten zeerste aangeraden dit stoomploegwerk eens in ogenschouw te gaan nemen. Men kon er gemakkelijk komen van de grintweg van Drachten naar Opende en Grootegast af bij het Evangelisatiegebouw, naast de woning van Gosling Scholte. Dan was het nog ongeveer 5 minuten verder. Nadat het heideveld geploegd was, werd er een weg midden doorheen gelegd. Uit mondelinge mededelingen heb

ik begrepen dat dit nu de Ontginningsweg is. Op deze ontginning is later de boerderij Ontginningsweg 9 gebouwd.

Op het terrein zou een consumptietent komen en een gelegenheid voor het stallen van fietsen. Men werd verzocht zich aan de voorschriften van de Directie te houden. Een van de gevaren was: het breken van de kabel. Nu, die raad is opgevolgd. Volgens de krant kwamen er gemiddeld 1000 bezoekers op een dag en soms 1500 tot 1600.

De Pflugmeister Redeker vertelde dat hij nog nooit eerder zoveel belangstellenden bij het stoomploegen had gezien.

Op regenachtige dagen bleek dat het veld niet zo gemakkelijk te bereiken was, omdat het "pad" in een modderpoel veranderde. Op vrijdagmiddag, de 17de, brak de as van een der locomobielen. Die werd op maandag de 20ste hersteld. En woensdag daarop werd het ploegen hervat.

In de laatste dagen van september ging de Directie toegangsgeld heffen, een

UW PERSOONLIJKE ADVISEUR VOOR AL UW GELDZAKEN

W. VAN DER MEULEN
Drachtsterweg 43
OPENDE - Tel. 9564

Kasuren:
ma. 9.30 – 12.00 uur
wo. en do.
17.00 – 19.30 uur
en na tel. afspraak.
(desgewenst service
bij U aan Huis.)

- Sparen
- Salarisrekeningen
- Persoonlijke leningen
- Hypotheken
- Verzekeringen

CENTRALE VOLKSBANK
DAAR VOELT U ZICH THUIS

De bank in uw buurt
met ruim 625 vestigingen in Nederland.

gezelligheidscentrum bij uitstek

bar..dancing ★ disco

DE LAUWERS

Provincialeweg 2. 9865AH Opende. tel.05946 - 9053

dubbeltje de man of de vrouw, kinderen vrij. Opbrengst f 372,15. Dat is dus een toeloop van 3721 volwassenen. Hoe het komt dat het bedrag op 5 cent uitkwam zal wel niet meer te achterhalen zijn.

Als navolgenswaardig voorbeeld werd gesteld een werkgever, die met zijn personeel naar de stoomploeg kwam rijden en hen daarna thuis bracht, terwijl hun daghuur doorging. Van de Vereeniging waren de Directeur, L.N.J. Knottnerus en de technische ambtenaar, A.H. Tiemens te Rottevalle, de gehele dag bij het werk aanwezig. De burgemeester, de heer D.J. J. Hellema, kwam vaak kijken. Ook vele anderen kwamen meermalen. De Directie was achteraf zeer tevreden over de houding van het publiek. Er waren geen ordeverstoringen en mede dankzij het kalme en bezadigde optreden van de Rijksveldwachter Zigter en de Gemeenteveldwachter Van der Molen.

Er werd alleen melding gemaakt van een heertje, dat zijn nieuwe fiets tegen de stoomploeg zette, zich even verwijderde en daarna zijn fiets terug vond, vermord door de stoomploeg, die in beweging was gekomen.

Op donderdagavond 30 september was de stoomploeg klaar. Op vrijdag 1 oktober werd het terrein voor het publiek gesloten. In vier weken was ongeveer 90 ha. geploegd. De rest was laagveen met kliendobben (poelen met veen erin) en stukken, die niet konden of mochten geploegd worden. Sommige verkopers hadden zich n.l. het recht voorbehouden de

klien te verturven. Van die stukken hadden ze dus eigenlijk alleen de ondergrond verkocht.

Op zaterdag 2 oktober om half acht vertrokken de stoomploeg en de beide locomobielen, de woonwagen (zeer waarschijnlijk van de Pflugmeister) en de vrachtwagens van de boerderij van J. van Duinen over Grootegast naar Grijpskerk. Op de klinkerwegen was zand gestrooid en de bruggen waren weer versterkt.

Door het gunstige weer was de beschadiging van de wegen gering. Ook de bruggen hielden het. Om tien uur was de stoet in Grijpskerk. Het was inderdaad een hele stoet, die meeging. Van de Vereeniging de directeur, L.N.J. Knottnerus, de technische ambtenaar, A.H. Tiemens en de opzichter Gosling Scholte. Van de Ned. Heidemij. de ambtenaar J.J.H. Schröder, de burgemeester D.J.J. Hellema, de Provinciale opzichter, de aanneemer van het vervoer Hanse uit Assen, de beide veldwachters en de gemeenteveldwachter van Grijpskerk, wegwerkers van de Provincie en enige arbeiders van de ontginning. En natuurlijk vele belangstellenden. Na de aankomst te Grijpskerk was men nog tot laat in de avond bezig met het opladen op de trein.

Op maandag 4 oktober om ongeveer 9 uur vertrok de trein naar Wezep (Gld.). De stoomploeg moest aan het werk onder Wapenvelde (gem. Heerde).

J.M. v.d. Harst.

**GEMEENTE GROOTEGAST
MAAND MEI**

Geboren: Alex, z. van S. van Dellen en H.

Wouda, Opende-Drachten.

Gehuwd: geen.

Overleden: A.C. Top, 79 jr., gehuwd met: A. Gjaltema, Opende; S. Hoekstra, 81 jr., gehuwd met: A. van der Vlugt, Opende; E. de Haan, 98 jr., gehuwd met: J.O.K. Vroom, Opende.

Kamperen in rust en ruimte, water en zand bij de hand.

In Opende (Gr.) ligt het
Vakantiepark 't Strandheem.

Midden in het rustige recreatiegebied De Parken.
Fantastisch voor fietstochten dwars door de natuur,
fietsen volop te huur.

Zoals de naam Strandheem al zegt: er is strand.
Aan een grote, schone plas, heerlijk voor pootjebaders,
zwemmers en windsurfers.

Verder vindt u in ons Vakantiepark een grote speeltuin,
een peutertuintje, een sport- en speelweide, een
midgetgolfbaan, een Toko en een
Taveerne.

Ruime plaatsen voor tent en
caravan met elektra-
aansluiting en eventueel
komfortkabine.

'n ideale camping
voor het hele gezin

Bel 05946—9555 voor folder en/of reserveringen.

Parkweg 2
9865 VP Opende (Gr.)
Tel. 05946-9555

Vakantiepark
't Strandheem

**Op de groene grens van Groningen,
Friesland, Drente.**

ONBEZORGD OP VAKANTIE?

Dan eerst alles goed regelen bij de Rabobank.

- *BLUITENLANDS GELD*
- *REIS-EN EUROCHEQUES*
- *RABOBANK REISVERZEKERING*
- *INTERNATIONALE REIS-EN KREDIET-
BRIEF OF*
- *EUROPEESCHE AUTOMOBILISTEN-
HULP VERZEKERING*
- *TIDELUKE AUTO-
CASCO VERZEKERING*
- *IN BEWARING GEVEN
VAN KOSTBARE
VOORWERPEN*

Rabobank